

Nú fara tey at útbúgva teldustudentar á Kambsdali

Lestrarvegleiðarin dugir at síggja vandar í tí, tá allir næmingarnir í tveimum flokkum ogna sær sína egnu teldu, men hann heldur, at fyrimunirir viga nógv meiri

Hósdagurin 30. októbur í 1997 fer at standa sum ein minniligur dagur í søguni hjá studentaskúlanum í Kambsdali og serliga hjá næmingunum, ið ganga í teimum baðu málsligu fyrstu flokkunum. Skúlin hevur higartil havt ta teldu-útgærd, sum roknað kann við til felags nýtslu, men nú eru tey farin eitt stig longur. Hósdagin var umboð fyri Føroyedane í skúlanum við ímillum 30 og 40 farteldum. Hvør næmingur í teimum baðu flokkunum hevur fingið sína egnu teldu, sum hann dagliga skal hava við í skúla.

Ætlanin er, at teldurnar skulu brúkast í øllum læru- greinunum, og í hesari vik-

liga ein í Aalborg og ein í Holsterbro - hava ognað sær við royndarundirvising í fleiri ár. Í sambandi við royndirnar hjá teimum hava teir almennakunngjørt frágreiðingar, og tær hava vit nærlesað, greiðir Hans Andreas Dam Joensen, lestrarvegleiðari á skúlanum frá. Hann hevur saman við trim- um øðrum lærarum havt høvuðsábyrgdina av fyrir- rekingunum, sum hava gjørt gjørdar tað seinasta hálva árið.

Líkast tí uttanfyri skúlagátt

Hvussu fara næmingarnir í gerandisdegnum at merkja, at teir ganga í flokkum, sum eru betri útgjørdir við edv,

internetinum. Hetta átti at havt við sær, at tilfarið, tey fara at arbeiða við, verður meiri aktuelt og fjøltáttá, enn tað annars hevði verið. Eitt annað er, at frælsið at skriva og arbeiða við skriv- ligum avrikum verður størri, enn tað hevur verið hjá teimum, sum sita við papp- iri og býanti, og eitt triðja er, at undirvisingarráttirir vónandi so við og við fara at verða soleiðis, at næm- ingarnar í staðin fyri at verða fíðraðir av læraran- um nú so við og við sjálfr fara so at síga at finna sær fíðina.

Vil tað so síga, at leik- luturin hjá læraranum í studentaskúlanum verður pára broyttur?

vegleiðir næmingunum í so at síga at finna fram til tað, teir vilja ogna sær. Hetta er ein stór broyting, tá sam- mett verður við tað, sum vit annars kenna skúlan fyri, men hetta er ikki so nógv øðrvísi enn uppgáurnar og krøvini, sum næmingarnir fara at mæta, tá teir koma út um skúlagátt. Hetta er ein nátturlig menning, og eg haldi eisini, at hetta gevur størri møguleikar hjá næm- ingunum at royna seg við víðari karmum. Teldan er, um eg so má síga, ein marg- miðil, og hon gevur møgulei- kar at samantvinna skúlan við tað, tey annars halda vera áhugavert og sum tey brúka tíð uppá, tá tey ikki eru í skúla.

Teldurnar skulu brúkast bæði heima við hús og í skúlanum. Men ætlanin er, at tær skulu flytast ímillum í fíttligari pakningi enn honum, tær vóru í, tá næmingarnir fóru avstað við teimum

Hans Andreas Dam Joensen, lestrarvegleiðari, og næmingar í fyrstu málsligu flokkunum kanna nýggja reiðskapin, tey hava fingið

uni, eru lærararnir, sum hava- a teir báðar flokkarnar, farnir undir skeiðvirksemi sam- an við teldulæraranum á skúlanum.

Dúva eisini upp á royndir hjá øðrum

Nú eru nakrir mánar síðani, at tað varð avgjørt, at næm- ingarnir, sum komu inn á málsligu deild á studenta- skúlanum í Kambsdali eftir summarfrítíðina í ár, skuldu ganga í tí, sum hevur verið kallað telduflokkum. Eftir at næmingarnir vórðu tiknir upp á skúlanum, fingur teir ein fyrispurning, um teir vóru hugaðir at taka lut í verkætlanini, og allir góvu játtandi svar.

Hetta hugskotið er ikki nakað, sum er spunnid í okkara skúla. Hetta er nakað, sum fleiri aðrir mið- námsskúlar hava roynt, bæði í Føroyum og aðra staðni, t.d. í Danmark. Vit hava í okkara fyrirreikingum til hetta átakið stuðla okkum til tær royndirnar, sum stud- entaskúlar í Danmark - ser-

enn hinir flokkarnir í skúla- num eru?

Tað fara teir at gera á fleiri økkjum. Eitt er, at møguleikarnir at fáa tilfar inn uttanfrá verða nógv størri, nú tey m. a. fáa møguleika at royna seg á

Nú í fleiri ár hevur verið tosað um, og tað gerst alt meiri ein veruleiki, at leik- luturin hjá læraranum verður broyttur, soleiðis at hann í staðin fyri at vera tann, sum gevur lærana frá sær, nú verður tann, sum stuðlar og

Við hógv og ikki uttan vandar

Sjálvt um næmingarnir í hesum baðum flokkunum nú hava fingið eitt hjálpar- amboð, sum teir skulu brúka- a nógv, so ávar lestrarvegleiðarin ímóti, at teldan gerst eitt og alt í skúlanum:

Tað er vandi í hvørjari vælferð, plagar at verða tik- ið til. Royndirnar, sum eru gjørdar í Danmark, hava lært okkum, at tú skalt fara høgliga fram. Vit hava sagt við næmingarnar, at okkara politikkur er, at teldan skal brúkast í tann mun, sum hon verður mett at verða ein bati. Tað er tydingarmikið, at vit ikki missa menniskja- liga partin burtur í tøkni. Fyri okkum er tað sera tydn- ingarmikið, at næmingarnir brúka seg sjálvar og um- hvørvið, sum teir eru í, á ein positivan og konstruk- tivan máta.

Men sært tá ongur bein- leiðis vandar í, at allir næmingarnir verða meiri ella minni kroystir út í eina so stóra peningaliga løgu? - Næmingarnir gjalda tey trý árin, teir eru her, átjan

túsund krónur, og tað er nógv, tá veruleikin er tann, at teir fáa niður í seks hundrad 'rónur í stuði um mánað. Vandin, sum lúrir, er, at tað verður sum í goml- um døgum, tá tað vóru fleir- i, sum ikki høvdu ráð at út- búgva seg, eftir at tey vóru liðug í fólkaskúlanum. Men vit kunnu staðfesta, at hetta er ikki komið til sjóndar í hesum førinum. Undirtøkan hevur verið sera góð, og tað taka vit sum eina ábending um, at fólk seta tað ógvuliga framarlaga, at teirra børn hava bestu umstøður at fáa holla útbúgving.

Men er talan ikki um, at studentaskúlin verður meiri ella minni privatiseraður? - Hetta sjónarmiðið hev-

ur verið frammi, meðan vit hava arbeitt við at fyrireika hetta, og vit halda, at tað hevði ikki verið av leið, um tað almenna stuðlaði eina slíka ætlan, men tað hava vit ikki tær stóru vónirnar um, at teir fara at gera, tá vit vita, at undirvisingar- verkið alt, sum tað er, er í fíggjarligari trongstöðu. Samlaði kostnaðurin fyri teldurnar er høgur, men skulu vit síggja tað frá hin- ari síðuni, so er fíggingin ikki ólagalig, og prinsipielt er talan um undirvisingar- amboð, sum næmingarnir altíð sjálfr hava gildið fyri í føroyska studentaskúlan- um.

Hvussu verður við næm- ingunum, sum verða tiknir inn á skúlan komandi árin?

Tað velst ímillum annað um, hvussu henda royndin fer at eydnast. Verður úrslit- ið, sum vit vænta og vóna, so ivist eg ikki í, at hetta er nakað, sum er komið fyri at vera, og tað vil síga, at næmingarnir eisini kom- andi árin fara at fáa sama tilboð um teldutengda und- irvising, sum næmingarnir fingur, ið nú hava sett skjótl á nýggju verkætlanina. Vit vita hvønn veg rákið ber, og vit kenna tað sum okkara skyldu at geva næmingun- um tilboð um frálæru og frálæruhættir, sum nútíðin og framtíðin krevja, sigur Hans Andreas Dam Joen- sen, lestrarvegleiðari í stud- entaskúlanum á Kambsdali.

Ímillum 30 og 40 Toshiba teldur funnu hósdagin sínar nýggju áðarar í Kambsdali